

ข้อบังคับ

คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

ว่าด้วยโครงการพัฒนาชีวิตครู

พ.ศ. ๒๕๔๕

ด้วยเป็นการสมควรให้มีข้อบังคับคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าด้วยโครงการพัฒนาชีวิตครู เพื่อให้สามารถพัฒนาวิชาชีพและชีวิตครู และแก้ไขปัญหาหนี้สิน กระทำได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีผลอย่างยั่งยืน เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของชาติตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๒ (๑) และมาตรา ๖๓ (๖) แห่งพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกอบกับหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. ๐๒๐๖.๕/๑๔๐ ลงวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๖ และมีมติคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ว่าด้วยโครงการพัฒนาชีวิตครู พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

บรรดา กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในข้อบังคับนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้ ให้ใช้ข้อบังคับนี้แทน

ข้อ ๓ ให้เลขาธิการคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษารักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจวินิจฉัยปัญหาอันอาจเกิดจากการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ส่วนที่ ๑

นิยาม

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“โครงการ” หมายความว่า โครงการพัฒนาชีวิตครู

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงศึกษาธิการ และให้หมายความรวมถึงกระทรวงอื่นที่มีครูอยู่ในสังกัด ซึ่งประสงค์จะเข้าร่วมในโครงการตามข้อบังคับนี้

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

“ครู” หมายความว่า ผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ไม่ได้ประกอบวิชาชีพหลักทางด้านการศึกษา การสอน แต่ในบางครั้งต้องทำหน้าที่สอนด้วย

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารออมสิน

“สามฝ่าย” หมายความว่า กระทรวง โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ธนาคาร และครู

“สมาชิก” หมายความว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการ

“กลุ่มย่อย” หมายความว่า ครูจำนวนตั้งแต่ ๕ ถึง ๑๐ คนที่รวมตัวกันอย่างมีระบบการจัดการที่สมาชิกจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการร่วมกันในโครงการ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาหนี้สินครู พัฒนาวิชาชีพ และพัฒนาชีวิตให้ดีขึ้น

“กลุ่มใหญ่” หมายความว่า กลุ่มย่อยที่รวมตัวกันหลายกลุ่มมีจำนวนสมาชิกรวมกันตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป

“เครือข่าย” หมายความว่า กลุ่มใหญ่ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพื่อร่วมมือและประสานแนวทางการปฏิบัติซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มใหญ่ที่เป็นเครือข่ายกัน

“คณะกรรมการ สกสศ.” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการโครงการพัฒนาชีวิตครู

“คณะกรรมการจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการโครงการพัฒนาชีวิตครูระดับจังหวัดในแต่ละจังหวัด และกรุงเทพมหานคร และให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการโครงการพัฒนาชีวิตครูสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาด้วย

“หน่วยงานสังกัด” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรม และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานของรัฐ หรือโรงเรียนเอกชนที่สมาชิกสังกัด

“หน่วยจ่ายเงินเดือน” หมายความว่า หน่วยเบิกจ่ายเงินเดือนของส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ โรงเรียนเอกชนที่สมาชิกสังกัด ซึ่งมีหน้าที่เบิกจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินได้อื่นของสมาชิก

“ผู้บังคับบัญชา” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐ หรือผู้รับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนเอกชน ที่สมาชิกสังกัด

“ผู้กู้” หมายความว่า สมาชิกที่เป็นผู้กู้เงินตามโครงการ

“ผู้ค้ำประกัน” หมายความว่า สมาชิกในกลุ่มย่อยเดียวกันซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ของผู้กู้

“ผู้อำนวยการจังหวัด” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาจังหวัด และกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ ๒

ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และหลักการ

ข้อ ๕ โครงการตามข้อบังคับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหนี้สินสำหรับครู เพื่อผลคูณเกียรติของผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษา และเป็นการส่งเสริมความมั่นคงและพัฒนาวิชาชีพครู โดยเป็นการดำเนินการด้วยความร่วมมือสามฝ่ายในการสร้างสรรค์และพัฒนาชีวิตครูให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการ เบ็ดเสร็จ และสถาวร โดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน โดยการพัฒนาทางจิตใจ สังคม การจัดการ และการเงิน กล่าวคือทั้งสามฝ่ายเป็นพันธมิตรในแนวราบอย่างทัดเทียมกัน ร่วมกันเพื่อการสร้างสรรค์และพัฒนาชีวิตครู ให้มีความสุข สามารถมีชีวิตทั้งด้านส่วนตัวและการทำงานที่ดีขึ้น ด้วยประการทั้งปวงอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน แต่ครูต้องมีจิตใจที่เข้มแข็ง อดทน รู้จักประหยัด อดออมและสร้างเสริมวินัยทางการเงินให้แก่ตนเอง มีการรวมกลุ่มเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูล เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีกระบวนการจัดการความรู้และการจัดการอื่น ๆ ในกลุ่มอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ธนาคารจะให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างสรรค์และพัฒนาชีวิตครูตามโครงการนี้

ข้อ ๖ วัตถุประสงค์ของโครงการ

(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้วยการพัฒนาตนเอง กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ และเครือข่าย ให้มีการประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี

(๒) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาชีวิตของสมาชิก และครอบครัว ให้มีฐานะความเป็นอยู่ที่พอเพียงเหมาะสม

(๓) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

(๔) แก้ไขปัญหาหนี้สินครูอย่างเป็นระบบ โดยการเสริมสร้างการดำรงตนอย่างมีศักดิ์ศรีของครู

(๕) ส่งเสริมความมั่นคงของผู้ประกอบวิชาชีพครู เพื่อให้ครูมีการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อนำไปสู่ผู้เรียนตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

ข้อ ๗ หลักการของโครงการ

(๑) การรวมกันจัดตั้งกลุ่มเพื่อแก้ปัญหาและพึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกกลุ่ม โดยมีความคิดสร้างสรรค์และร่วมมือกันจัดการเรื่องต่างๆ ของกลุ่ม เพื่อพัฒนาชีวิตของสมาชิกในกลุ่มให้ดีขึ้น ปรับปรุงพฤติกรรมให้มีความเป็นอยู่แบบพอเพียง โดยลดรายจ่ายและหรือเพิ่มรายได้ รวมทั้งดูแลสุขภาพอนามัยให้ดี

(๒) การร่วมมือกันของสามฝ่ายเพื่อปรึกษาหารือกำหนดแนวทางสร้างสรรค์พัฒนาและแก้ไขปัญหาในการดำเนินงานตามโครงการนี้อย่างต่อเนื่องและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน โดยแต่ละฝ่ายจะประสานรับรู้ร่วมกัน และติดตามดูแลผลการดำเนินงานให้อยู่ภายใต้กรอบที่ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน

(๓) การให้สินเชื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยมีหลักเกณฑ์เงื่อนไขและอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมเพื่อเป็นกลไกในการแก้ไขปัญหาภาระหนี้สินของสมาชิก

(๔) การเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่สมาชิก กลุ่ม และเครือข่าย หากผู้ทุกคนในกลุ่มใหญ่สามารถชำระหนี้ได้ครบถ้วน ๑๐๐% ธนาคารจะให้ทุนสนับสนุนตามหลักเกณฑ์ที่ธนาคารกำหนด โดยธนาคารจะแจ้งหลักเกณฑ์ให้คณะกรรมการทราบ

(๕) การควบคุมทางสังคมและกำกับด้านผลงาน โดยพิจารณาจากการแก้ปัญหาได้จริงและมีการชำระคืนเงินกู้ได้อย่างสม่ำเสมอ หากการชำระหนี้ของผู้ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือมีปัญหาทั้งสามฝ่ายในพื้นที่และส่วนกลางร่วมกันพิจารณาแก้ไขและป้องกันการลุกลามของปัญหาโดยเร็วที่สุด

(๖) การติดตามโครงการโดยคณะกรรมการและคณะกรรมการจังหวัด เพื่อศึกษาติดตามประเมินผล ให้ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของโครงการ

ข้อ ๘ แนวทางการดำเนินงานของโครงการมีดังนี้

(๑) กระทรวง ในฐานะองค์กรส่งเสริมและสนับสนุน ต้องดำเนินการให้มีการหักเงินเดือน

(๒) หน่วยงานสังกัดต้องรับผิดชอบ ดำเนินการหักเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินได้อื่นใดจากหน่วยงานสังกัด เพื่อชำระหนี้ นำส่งธนาคารตามสัญญาที่สมาชิกทำไว้ตามโครงการ

(๓) ให้คณะกรรมการและคณะกรรมการจังหวัดดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและกำกับดูแลดังต่อไปนี้

- ก. การดำเนินงานพัฒนาของกลุ่มสมาชิกอย่างหลากหลายทั้งในด้านข้อมูลแนวทาง
เพิ่มรายได้และลดรายจ่าย การเพิ่มวิทยฐานะ การพัฒนาอาชีพของครอบครัว
- ข. จัดให้มีระบบการสนับสนุนการพัฒนา หรือสนับสนุนความคิดตามเจตนารมณ์
ของโครงการในรูปแบบสนับสนุน หรือในรูปแบบอื่น ๆ
- ค. การติดตามกำกับดูแล โดยเน้นที่ผลเชิงพัฒนาการเป็นสำคัญ และมีมาตรการกำกับ
ลงโทษสำหรับสมาชิกที่ไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขของโครงการ
- ง. ส่งเสริมให้สมาชิก กลุ่ม และเครือข่ายมีการจัดการความรู้ ซึ่งรวมถึงการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ที่สามารถบูรณาการไปสู่การพัฒนาวิชาชีพและชีวิต รวมถึงกระบวนการจัดการเรียนการสอนเชิงคุณภาพ
แก่ผู้เรียนและชุมชน

หมวด ๒

สมาชิก กลุ่ม และเครือข่าย

ข้อ ๕ สมาชิก ต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) เป็นครู
- (๒) มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาวิชาชีพและชีวิต เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพงาน
ตามภาระหน้าที่ทางการศึกษา
- (๓) มีความเชื่อมั่น ศรัทธาในหลักการและวิธีการของโครงการ และยินดีปฏิบัติตามเงื่อนไข
ต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพและชีวิต

ข้อ ๑๐ สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (๑) การรวมกลุ่มต้องอยู่บนพื้นฐานของความสมัครใจ และยอมรับเงื่อนไขต่าง ๆ ของกลุ่ม
ที่กำหนดขึ้น
- (๒) หากมีสมาชิกย้ายหรือโอนไปดำรงตำแหน่งทางหน่วยงานต่างสังกัด สมาชิกนั้นยังคงต้อง
ผูกพันกับโครงการตามสัญญาที่ได้ทำไว้เดิมทุกประการ หน่วยงานสังกัดเดิมต้องแจ้งให้หน่วยงานสังกัดใหม่
ทราบถึงภาระผูกพันในการหักเงินเดือนส่งธนาคารตามสัญญา
- (๓) สมาชิกที่เกษียณอายุราชการ หรือลาออกจากราชการ หรือพ้นจากหน้าที่ราชการ
ไม่ว่ากรณีใด ๆ ยังคงต้องผูกพันกับโครงการจนกว่าสัญญาจะสิ้นสุด

ข้อ ๑๑ สมาชิกมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) เข้าร่วมประชุม ร่วมกิจกรรมที่กลุ่มหรือเครือข่าย จัดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ
- (๒) มีการออมเงินอย่างสม่ำเสมอ
- (๓) ประพฤติปฏิบัติตามแนวทางที่กลุ่มกำหนด ภายใต้เงื่อนไขของโครงการ

(๔) ดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์ พัฒนา และแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
 (๕) ช่วยเหลือ ติดตาม กำกับดูแล เอื้ออาทรซึ่งกันและกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพชีวิตครู
 ภายใต้หลักการเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๑๒ กลุ่มย่อยมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด
- (๒) อำนวยความสะดวกในการติดต่อกับกลุ่มใหญ่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- (๓) ดำเนินการให้มีการค้าประกันเงินกู้ซึ่งกันและกัน
- (๔) กำกับดูแลการส่งเงินออม และการชำระหนี้ให้มีประสิทธิภาพ
- (๕) ดำเนินการให้สมาชิกรับผิดชอบ และดูแลซึ่งกันและกัน
- (๖) จัดให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาภายในกลุ่มอย่างต่อเนื่อง
- (๗) จัดทำรายงานสถานะและการดำเนินกิจกรรมให้สมาชิกในกลุ่มและกลุ่มใหญ่ทราบอย่างต่อเนื่อง

ข้อ ๑๓ ให้กลุ่มใหญ่แต่ละกลุ่มมีคณะกรรมการบริหารกลุ่มใหญ่ที่มาจากการเลือกตั้งตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

กลุ่มใหญ่มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ตรวจสอบและจัดทำทะเบียนสมาชิกกลุ่ม
- (๒) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์ หรือวิธีการดำเนินงานของกลุ่ม ภายใต้หลักการมีส่วนร่วม
 อย่างทั่วถึงของสมาชิก โดยไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้
- (๓) ดำเนินการให้มีกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาร่วมกันอย่างต่อเนื่อง
- (๔) จัดให้มีกองทุนสำรองเป็นเงินทุนสะสมที่มั่นคงและยั่งยืน ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการ
 ที่คณะกรรมการกำหนด
- (๕) ติดตาม กำกับดูแลการสร้างสรรค์พัฒนา การส่งเงินออม การผ่อนชำระหนี้ของสมาชิก
 รวมทั้งให้คำแนะนำช่วยเหลือสนับสนุนในกรณีต่าง ๆ
- (๖) ประสานงานระหว่างกลุ่มใหญ่ และเครือข่ายระดับต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการสร้างสรรค์
 พัฒนาและแก้ไขปัญหาสำหรับสมาชิก
- (๗) ให้ความเห็นชอบการกู้เงิน หรือเพิ่มวงเงินกู้สำหรับสมาชิกแต่ละราย
- (๘) ดำเนินการยื่นเรื่องขอเข้าร่วมโครงการต่อธนาคารและสำนักงาน
- (๙) พิจารณาจัดสรรเงินทุนสนับสนุนที่ได้รับจากธนาคาร ให้เกิดประสิทธิภาพในเชิงการพัฒนา
 ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
- (๑๐) เลือกตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการเครือข่ายเขตพื้นที่การศึกษา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์
 และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๑๑) ให้มีการประชุมสมาชิก และรายงานผลการดำเนินการต่อสมาชิกและเครือข่าย อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

ข้อ ๑๔ ให้กลุ่มใหญ่รวมกันเป็นเครือข่ายเขตพื้นที่การศึกษา เครือข่ายเขตพื้นที่การศึกษารวมเป็นเครือข่ายจังหวัด เครือข่ายจังหวัดรวมเป็นเครือข่ายภาค และเครือข่ายภาครวมเป็นเครือข่ายประเทศ ด้วยความเห็นพ้องต้องกัน เพื่อให้เกิดความร่วมมือ ประสานงาน การสร้างสรรค์พัฒนา การช่วยเหลือ เกื้อกูล เอื้ออาทรซึ่งกันและกัน โดยในการจัดตั้งเครือข่าย มีหลักการดังนี้

(๑) รวมตัวกันบนความเห็นพ้องต้องกันอย่างทั่วถึง

(๒) มีหลักการและวิธีการบริหารจัดการที่ดี ภายใต้หลักธรรมาภิบาล มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

ข้อ ๑๕ เครือข่ายมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมโครงการ

(๒) เป็นผู้แทนกลุ่มใหญ่ในการประสานความร่วมมือกับคณะกรรมการ ในแนวทางการปฏิบัติ รวมถึงการแก้ไขปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามเจตนารมณ์ของโครงการ

(๓) ส่งเสริม สนับสนุน ดูแลกลุ่มใหญ่ และติดตามประเมินผลการดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(๔) ประสานงาน และแก้ไข เพื่อให้เกิดบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดี รวมถึงไม่เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๕) จัดให้มีระบบข้อมูลและการสื่อสารที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

(๖) กำกับดูแลให้มีการจัดการด้านสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้แก่สมาชิกอย่างโปร่งใส และเป็นธรรม รักษาผลประโยชน์ที่เหมาะสมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

(๗) เครือข่ายเขตพื้นที่การศึกษาเลือกตั้งผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการเครือข่ายจังหวัด เครือข่ายจังหวัดเลือกผู้แทนเข้าร่วมเป็นกรรมการเครือข่ายภาค เครือข่ายภาคเลือกตั้งผู้แทนร่วมเป็นกรรมการเครือข่ายประเทศ และเครือข่ายประเทศเลือกตั้งผู้แทนเป็นกรรมการ โครงการพัฒนาชีวิตครู ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

(๘) ติดตาม กำกับ ดูแลและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการร่วมกับสำนักงาน และธนาคารอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๖ เพื่อให้การดำเนินการของกลุ่มใหญ่และเครือข่ายเป็นไปด้วยความเรียบร้อยภายใต้หลักธรรมาภิบาล และมีการกำกับดูแลให้การดำเนินการต่าง ๆ เป็นประโยชน์แก่สมาชิกทั้งหมด ให้สมาชิกของกลุ่มใหญ่และเครือข่ายร่วมกันออกข้อกำหนดของกลุ่ม และเครือข่าย แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามข้อบังคับนี้ โดยในข้อกำหนดอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข การบริหารจัดการขององค์กร

(๒) การส่งเสริม กำกับดูแล ป้องกัน และแก้ไข้ปัญหา เพื่อให้เกิดบรรยากาศและสัมพันธภาพที่ดี รวมถึงไม่เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างบุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๓) การบริหารจัดการดอกผลที่กลุ่มได้รับจากบุคคลหรือธนาคาร

(๔) การกำกับดูแลการเงิน

(๕) การประสานส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมร่วมกับกลุ่มอื่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๖) เรื่องอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อกำหนดตามวรรคหนึ่ง ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

หมวด ๓

บทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ สกสค. และสำนักงาน

ข้อ ๑๗ คณะกรรมการ สกสค. มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายเพื่อให้การดำเนินการในโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ดูแลและกำกับการดำเนินงานตามโครงการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ หลักการ และวัตถุประสงค์ตามข้อบังคับนี้

(๓) ให้ความเห็น และคำแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพแก่คณะกรรมการ เพื่อเสริมสร้างความมุ่งมั่น และขวัญกำลังใจในการสร้างสรรค์พัฒนา แก่สมาชิก กลุ่มและเครือข่าย

(๔) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพและชีวิต ที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาแก่กระทรวงศึกษาธิการ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๘ สำนักงานมีบทบาทและหน้าที่ดังนี้

(๑) ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดนโยบาย ในการบริหารจัดการโครงการ รวมทั้งการมีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อใช้ในการดำเนินงาน

(๒) เป็นผู้แทนกระทรวงในการทำความตกลงกับธนาคาร การขอความร่วมมือ ในการดำเนินงานโครงการ เพื่อประโยชน์ต่อวิชาชีพครู การปฏิบัติหน้าที่ครูและการจัดการศึกษาของชาติ

- (๓) ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์เงื่อนไข และอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมโครงการ
- (๔) ประสานให้หัวหน้าหน่วยงานสังกัดออกหนังสือผ่านสิทธิ หนังสือรับรองเงินเดือน และให้การรับรองว่าจะดำเนินการหักเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินได้อื่นใดของผู้กู้ หรือผู้ค้ำประกันตามหนังสือยินยอมให้หักเงินเดือนและเงินได้อื่น
- (๕) ส่งเสริม สนับสนุน และจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มวิทยฐานะ และพัฒนาอาชีพ และความมั่นคงให้แก่สมาชิกหรือครอบครัว ภายใต้หลักการ ความมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ
- (๖) ติดตาม กำกับ ดูแลและประเมินผลการดำเนินงาน โครงการร่วมกับธนาคาร กลุ่ม และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- (๗) ดำเนินการกับหน่วยงานสังกัดและกรมบัญชีกลาง เพื่อให้มีการหักเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินได้อื่นจากหน่วยงานสังกัดที่ครูได้รับ เพื่อชำระหนี้ และหรืออื่น ๆ ให้ธนาคารอย่างต่อเนื่อง
- (๘) ประสานงานกับหน่วยงานสังกัด หรือกลุ่ม เพื่อดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินคดีแล้วแต่กรณีกับสมาชิก
- (๙) ประสานนโยบายกับรัฐบาล เกี่ยวกับหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการบริหารโครงการ รวมถึงการมีงบประมาณที่เหมาะสมและเพียงพอเพื่อใช้ในการดำเนินงาน
- (๑๐) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการ สกสศ. หรือคณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๔

บทบาทของธนาคาร

ข้อ ๑๕ ธนาคารมีบทบาทและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้ความรู้ความเข้าใจในหลักเกณฑ์เงื่อนไข และอำนวยความสะดวกในการเข้าร่วมโครงการ
- (๒) กลั่นกรองและพิจารณาให้สินเชื่ออย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ วัตถุประสงค์ และหลักการของโครงการ
- (๓) ประสานงานกับสมาชิก กลุ่ม เครือข่าย สำนักงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในทุกระดับ
- (๔) ประสานนโยบายกับกระทรวงการคลัง ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลธนาคาร เพื่อให้การสนับสนุนโครงการ
- (๕) ติดตาม กำกับดูแล และประเมินผลการดำเนินงานโครงการร่วมกับสำนักงาน และเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง
- (๖) ติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานอย่างชัดเจน ได้แก่ อัตราจำนวนครูที่ออมเงินเข้ากองทุนสำรองอย่างสม่ำเสมอ อัตราการเพิ่มของจำนวนเงินกองทุนสำรอง อัตราจำนวนครูที่ชำระคืนเงินกู้ตามกำหนดเวลาได้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้โครงการบรรลุความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(๗) เสริมสร้างขวัญและกำลังใจของสมาชิกกลุ่ม และเครือข่าย กรณีผู้ทุกคนในกลุ่มใหญ่ สามารถชำระหนี้ได้ครบถ้วนตรงตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการบริหารจัดการเงินทุน สนับสนุนที่ทั้งสามฝ่ายตกลงร่วมกัน

หมวด ๕

คณะกรรมการ และคณะกรรมการจังหวัด

ข้อ ๒๐ ให้มีคณะกรรมการ โครงการพัฒนาชีวิตครู ทำหน้าที่บริหารงานของโครงการ ประกอบด้วย

(๑) เลขานุการคณะกรรมการ สกสค. หรือรองเลขานุการคณะกรรมการ สกสค. ที่เลขานุการคณะกรรมการ สกสค. มอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนจากธนาคาร จำนวน ๒ คน โดยให้ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง และกรรมการ

(๓) ผู้แทนเครือข่ายประเทศ จำนวน ๕ คน โดยให้ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการ คนที่สอง และกรรมการ

(๔) ผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา กรมบัญชีกลาง สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา และชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทยที่เป็นผู้แทนจากสหกรณ์ออมทรัพย์ครู หน่วยงานละหนึ่งคน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนผู้ประกอบวิชาชีพทางการศึกษาจากคณะกรรมการ สกสค. จำนวน ๑๒ คน เป็นกรรมการ

(๖) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาความมั่นคงและเชิดชูเกียรติครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๗) ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาคุณภาพชีวิตครู และผู้อำนวยการกลุ่มยกย่องเชิดชูเกียรติครู สำนักพัฒนาความมั่นคงและเชิดชูเกียรติครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ สกสค. เป็นกรรมการ และผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๑) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง (๑) อยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการเลือกตั้งอีกได้

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง (๕) อยู่ในตำแหน่งตามวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการในคณะกรรมการ สกสค.

ในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่ง เพื่อดำเนินการต่อไป จนกว่ากรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งใหม่เข้ามารับหน้าที่

ในกรณีกรรมการพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

ข้อ ๒๑ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระกรรมการตามข้อ ๒๐ พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามข้อ ๕ หรือ
- (๔) เฉพาะกรรมการตามข้อ ๒๐ (๓) คณะกรรมการ สกสค. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง

สองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่ เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือดำเนินงานในลักษณะขัดต่อวัตถุประสงค์ตามข้อ ๖ หรือข้อกำหนดของกลุ่มและเครือข่าย

ข้อ ๒๒ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินงาน โครงการ
- (๒) เสนอการแก้ไขข้อบังคับการดำเนินงาน โครงการต่อคณะกรรมการ สกสค.
- (๓) กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไข รวมถึงจัดให้มีข้อกำหนดหรือคู่มือการดำเนินงาน โครงการ
- (๔) กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงาน
- (๕) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- (๖) ให้อาจารย์ผลการดำเนินงานและแผนการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการ สกสค.

อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง ตามปฏิทินที่กำหนดไว้ในคู่มือ

- (๗) ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการ สกสค. มอบหมาย

ข้อ ๒๓ ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง โดยการประชุมต้องมีกรรมการครบทั้งสามฝ่าย และมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม มติของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกหนึ่งเสียงเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๒๔ ในการประชุมตามข้อ ๒๓ ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่ประธานการประชุมตามลำดับ ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการ ไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ข้อ ๒๕ ให้มีคณะกรรมการโครงการระดับจังหวัด เรียกว่า “คณะกรรมการโครงการพัฒนาชีวิตครูจังหวัด” โดยออกนามจังหวัดนั้น ๆ ประกอบด้วย

- (๑) ผู้อำนวยการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนธนาคาร จำนวน ๒ คน โดยให้ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคนที่หนึ่ง และกรรมการ

(๓) ผู้แทนเครือข่ายระดับเขตพื้นที่การศึกษาตามจำนวนเขตพื้นที่การศึกษา โดยให้ดำรงตำแหน่งรองประธานกรรมการคนที่สอง และกรรมการ กรณีจังหวัดใดมีเขตพื้นที่การศึกษาเดียวให้มีผู้แทนได้ไม่เกิน ๒ คน

(๔) ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย เขตละ ๑ คน เป็นกรรมการ

(๕) ผู้แทนผู้ประกอบการวิชาชีพทางการศึกษาจากคณะกรรมการ สกสศ. จังหวัด เป็นกรรมการ

(๖) เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน สกสศ.จังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๓) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๒๖ การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตามข้อ ๒๕ (๓) และ (๕) ให้นำความในข้อ ๒๐ และข้อ ๒๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการจังหวัดให้นำความในข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๘ คณะกรรมการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ในการดำเนินโครงการในระดับจังหวัด

(๒) ดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อกำหนด หลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และคู่มือ โดยให้สามารถกำหนดรายละเอียดเพิ่มเติมที่เหมาะสมสอดคล้องและไม่ขัดกับข้อกำหนด หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขดังกล่าว

(๓) ดำเนินการกลั่นกรอง และคัดเลือกสมาชิกผู้ประสงฆ์และผู้กำกับที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขที่กำหนด

(๔) ดำเนินการกับหน่วยจ่ายเงินเดือนของครู เพื่อให้มีการหักเงินเดือน ค่าจ้าง หรือเงินได้อื่นจากหน่วยงานสังกัดที่ครูได้รับ เพื่อชำระหนี้ และหรืออื่น ๆ ให้ธนาคารอย่างต่อเนื่อง

(๕) ดูแล ส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีกิจกรรมสร้างสรรค์พัฒนาที่เหมาะสมและเพียงพออย่างต่อเนื่อง

(๖) ดูแลให้มีการแก้ไข และป้องกันปัญหาข้อขัดข้องภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่สามารถดำเนินการได้

(๗) กำกับ ดูแล และติดตามประเมินผลการดำเนินงานภายในจังหวัด

(๘) ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อสำนักงาน สกสศ.จังหวัดและหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัย

(๙) ให้นำรายงานผลการดำเนินงานและแผนการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง

หมวด ๖
บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ ให้โครงการพัฒนาชีวิตครูที่ได้ดำเนินการไปก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นโครงการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๐ ให้คณะกรรมการพัฒนาชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ และคณะกรรมการพัฒนาชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับจังหวัดที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการจังหวัดตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๑ ให้สมาชิก กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ ที่มีอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นสมาชิก กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ตามข้อบังคับนี้ แต่ต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่ข้อบังคับนี้กำหนดไว้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๓๒ ให้เครือข่ายระดับอำเภอที่มีอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับเป็นเครือข่ายอำเภอจนกว่าจะมีการจัดตั้งเครือข่ายเขตพื้นที่การศึกษาตามข้อบังคับนี้

ให้เครือข่ายระดับจังหวัด เครือข่ายระดับภาคและเครือข่ายระดับประเทศที่มีอยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ เป็นเครือข่ายจังหวัด เครือข่ายภาคและเครือข่ายประเทศ ตามข้อบังคับนี้จนกว่าจะมีการจัดตั้งเครือข่ายจังหวัด เครือข่ายภาคและเครือข่ายประเทศตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๓ ให้คณะกรรมการพัฒนาชีวิตครูและบุคลากรทางการศึกษาระดับจังหวัดตามข้อ ๓๐ โดยความร่วมมือของเครือข่าย จัดให้กลุ่มใหญ่ดำเนินการให้มีเครือข่ายตามข้อ ๑๔ ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ให้สำนักงานร่วมกับเครือข่ายจังหวัดดำเนินการให้มีคณะกรรมการเครือข่ายระดับภาค และเครือข่ายระดับประเทศ โดยให้คณะกรรมการเครือข่ายประเทศเลือกตั้งกันเองจำนวน ๕ คน เป็นกรรมการในคณะกรรมการโครงการตามข้อบังคับนี้

ข้อ ๓๔ ให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและคณะกรรมการจังหวัดตามข้อ ๒๐ และข้อ ๒๕ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันที่ข้อบังคับนี้ใช้บังคับ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

W. R. C. M.

(คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา)

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ประธานกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครู

และบุคลากรทางการศึกษา